

Tema Vatten

åk 9, gy

Fokus

Att uppleva naturen och lära med ett undersökande arbetssätt.

Förberedelser

Förbered eleverna på vilka djur vi kommer att kunna se genom att [skriva ut och spela småkrypsmemoryt](#). Sortera djuren i växtätare, rovdjur och nedbrytare och skapa näringskedjor gruppvis. Vad är en [indikatorslag](#)?

Lär om hur åarna i vårt skånska landskap har förändrats genom tiderna i [filmerna om Höje å](#) alternativt filmen Saxå-Braån. [Här](#) finns även en broschyr på temat som stöd för lärare. Låt gärna eleverna gruppvis jobba med [detta arbetsblad](#) antingen före eller efter exkursionen.

Håvning sker i 8 smågrupper så gör gärna en uppdelning i förväg.

Målet är att förmedla utomhuspedagogiska arbetssätt och [medföljande pedagoger kommer att involveras i guidningen](#). Därför är det viktigt att ni kommer förberedda. Det ligger länkar till [aktiviteter](#) i programmet nedan. Alla grupper är olika och har olika behov och nivå, samt vädret är växlande. Därför hinner vi inte alltid allt i programmet, fortsatt gärna i skolan!

Planering exkursion

- [Berättelse](#) om hur landskapet har förändrats
- **Håvning** gruppvis. Vi har sorteringskärl med olika färger. Rött för rovdjur, grönt för växtätare och svart för nedbrytare. Vi pedagoger hjälps åt att gå runt till grupperna och stötta eleverna i att reflektera och iakttaga genom dessa "[Pedagogiska frågor](#)". Har vi hittat några indikatorarter? Efter att ha håvat ett tag väljer varje grupp ett **gruppdjur** att berätta om på samlingen.
- **Utställning med våra djur**. De olika grupperna berättar om sina gruppdjur
- **Vi mäter nitrathalten** i ån och dammen samt jämför och diskuterar värdena. Hur kan dammar rena vatten från näring? Alt
- Värderingsövning

Stor grupp?

Om vi delar upp er i smågrupper
kanske vi också lägger till

[Vattenrikesnunnan](#)

Egen promenad efter?

Skriv gärna ut [Naturdikter](#) eller "[Upptäck Naturen!](#)" Den senare är med foton från promenaden upp till naturreservatet Borgen i Vallåkra.

Plats

[Läs om exkursionsmålen här.](#) Kanske ska ni gå en egen promenad och då kan det vara bra att skriva ut en karta.

Tid

Exkursionen tar tre timmar för en klass och minst fem timmar för två klasser. Vi rekommenderar starkt att ni avsätter hela dagen för att vistas i naturen oavsett. På många exkursionsmål finns fina promenadstigar längs ån - samt grillplatser. Åk kollektivt om det är möjligt.

Mat

Medtag alltid frukt och fika. Stannar ni heldag så medtag lunch. Meddela guiden när det är lagom för eleverna att ta en fruktpaus resp fika och lunch. Guiden är med er 3 timmar om ni kommer med en klass så ev kan det vara bättre att ta lunchen efter guidningen, men det är inte nödvändigt. Gör det som känns bäst.

Dokumentera under exkursionen inför efterarbetet. Fota och filma.

Kläder

Kläder efter väder. Vattentäta kängor, eftersom det kan bli lerigt nära dammen. Ta gärna med några ombyten. Om det är

torrt i markerna och torrt och varmt väder går gymnastikskor bra.

Efterarbete

Vad har ni lärt er om vattenvård? [Gör quizet tillsammans](#) och se om ni får en egen våtmark! Se "Fiskarnas rike" på SVT Play, säsong 2 del 1 där får man följa fiskar som vandrar, samt se hur 12-åriga Edvin hjälper fisken!

Att jobba praktiskt med naturvård hjälper eleverna att få hopp och framtidstro och känna att de kan göra något själva! [Gör en praktisk åtgärd för fisken – tips här!](#)

Ta reda på om det går att få komma ut och testa på fiske eller att följa med någon från ett fiskevårdsområde ut och titta på fiskevårdande åtgärder. Googla fiskevårdsområde för den å ni är närmast. Skicka ett mail till dem och fråga! Det är inte omöjligt att det är någon fiskeintresserad som gärna visar er!

-
- *Ur Lgr22 åk 7-9: Vatten som lösningsmedel och transportör av ämnen, till exempel i mark och växter. Några kemiska processer i mark, luft och vatten samt deras koppling till frågor om miljö och hälsa, till exempel växthuseffekten, vattenrening och spridning av miljögifter. Argumentation och ställningstaganden i aktuella frågor som rör miljö. Betydelsen av biologisk mångfald. Lokala och globala ekosystem.*
-

